

CRÓNICA DUNHA EXPERIENCIA VERDE

REDUCIR O CONSUMO DE AUGA E ENERXÍA É POSÍBEL

Mª Xosé Castro, Isabel Fernández e Ramsés Pérez

Durante o 2008, 50 domicilios de Santiago de Compostela participaron no programa de educación ambiental Fogares verdes. Este programa de acompañamento que dá continuidade aos proxectos de compostaxe caseira vén demostrar que cunhas doses de reflexión, outro pouco de vontade e algúns cambios de hábitos pódese aforrar auga e enerxía no día a día, no noso fogar. A experiencia desenvolveuse tamén nos concellos de Porriño e Ames.

Fogares Verdes xa pasou por 50 vivendas do concello de Santiago.

PROGRAMAS DE ACOMPAÑAMENTO DOMICILIARIO

Hai case dez anos editábase a Estratexia Galega de Educación Ambiental (EGEA), un texto que recollía a situación da educación ambiental (EA) naquel momento e formulaba unha serie de propostas para avanzar nunha EA de calidade e achegada ás problemáticas socioambientais do país.

Daquela, a EA tiña escaso financiamento, había moi poucos programas con continuidade, os destinatarios eran fundamentalmente escolares e os centros de interese da acción educativa centrábanse no medio natural e, reducidas veces, se abordaban os problemas ambientais

asociados ao medio urbano. Outro aspecto a destacar era a orientación cara a sensibilización no detrimento de iniciativas encamiñadas ao cambio de comportamentos.

Adega asumiu como súa a EGEA, participando nela activamente, e incorporou nos seus programas recomendacións xerais, así como aquelas dirixidas ao ámbito das asociacións. Alén de apostar pola educación ambiental como área estratéxica do colectivo, comezou a promover experiencias educativas dirixidas a tratar problemas do eido galego que acompañasen campañas de denuncia e fixesen fincapé nas eivas arriba amosadas. Así comezou o programa de compostaxe

doméstica, proxecto que pretendía divulgar as bondades dunha práctica tradicional, un programa que xa chegou a preto de 2000 familias e que ten hoxe continuidade no programa Fogares Ver-

des. Son iniciativas veñen que demostran a súa capacidade divulgativa e proactiva de "aprender facendo", de cambiar hábitos para unha vida máis sustentábel.

FOGARES VERDES, MÁIS TRABALLO CON FOGARES

Adega botou a andar o programa "Fogares Verdes" en Galiza, co apoio do Instituto Enerxético de Galicia (INEGA) e coa colaboración da Concellaría de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sustentábel do Concello de Santiago de Compostela. A iniciativa non está illada, toma parte dunha rede de carácter estatal promovida polo CENEAM chamada "Hogares Verdes". A día de hoxe son preto de 2.500 os fogares inmersos neste proceso de aprendizaxe cara ao respecto polo medio ambiente e a aposta polo bo uso dos limitados recursos naturais.

A meirande parte dos participantes, arredor do 80%, xa coñecían o labor educativo de ADEGA pois participaron en programas anteriores de compostaxe caseira. Intencionadamente déuselles prioridade á hora da inscrición coa motivación de reforzar unha rede xa existente de fogares e persoas comprometidas co coidado do ambiente.

FOGARES VERDES VOLVE CHAMAR Á PORTA

A comezos da primavera de 2008 tivo lugar a toma de contactos cos fogares e en abril realizáronse as primeiras visitas aos domicilios. Nos nove meses de programa tratáronse temas como a auga na cociña e no baño, o consumo pantasma, a iluminación, a rega, a calefacción e auga quente sanitaria ou o lixo. Un acompañamento que se materializaría con dúas visitas máis porta a porta e cun encontro final xa no mes de decembro.

Na primeira visita explicáronse os pormenores das facturas de auga e electricidade e entregóuselle aos participan-

Adega entrega a todos os participantes un "quit de aforro".

tes un "quit de aforro" composto por: unha bolsa de tea, unha lámpada de baixo consumo, un perlizador para a billa, un redutor de caudal para a ducha, o caderno de "Fogares Verdes", a guía práctica de aforro enerxético do INEGA e dúas tarxetas desconto dun par de ferreterías da cidade.

En cada unha das visitas tratouse de achegar algunha novidade ou información de reforzo. Coa axuda dun multímetro comprobouse a existencia de consumo pantasma nos aparellos eléctricos, deuse a coñecer as lámpadas tipo LED, falouuse das posibilidades do aproveitamento da auga da chuvia, entregouse unha bolsa de amidón de millo 100% biodegradábel ou presentouse a posibilidade de instalar no fogar o caldeiro da auga para recoller toda a auga empregada no fogar susceptible de ser reutilizada. Como agasallo, entregouse unha

plantiña de alfábega coa idea de que fose regada coa auga sobrante do fogar.

Asemade, invitóuselles a unha visita organizada polo Concello de Santiago á potabilizadora de Chaián (ETAP) e a participar no I Encontro Solar celebrado na Praza da Quintana, organizado por Adega.

A REDE DE FOGARES AMPLÍASE: FOGARES QUIOTO

Ademais de Compostela, xurdiron outros concellos interesados en levar a cabo esta experiencia educativa entre os seus cidadáns. Deste xeito, camiñamos cara a consecución dun dos obxectivos perseguidos: crear unha "Rede de Fogares Verdes" en Galiza. Así, o Porriño sumouse a este programa no pasado outubro con vintecinco familias participantes; e no concello de Ames, o programa "Fogares Quioto" desenvolveuse entre outubro e decembro.

Os retos perseguidos por "Fogares Quioto" son similares a "Fogares Verdes", xa que ambos os dous pretenden ser unha resposta cidadá fronte ao cambio climático. A diferenza máis destacábel é que "Fogares Quioto" non fai visitas "porta a porta", senón que as educadoras de Adega informan e aconsellan sobre o aforro e as boas prácticas para co consumo de enerxía e auga no fogar en charlas-obradoiro. Ao longo destas xuntanzas os participantes vanse coñecendo, e eles mesmos aportan as súas propias experiencias, o que serve de motivación e exemplo para o resto de fogares.

Finalmente, fixéronse tres obradoiros e un encontro final de recapitulación e resolución de dúbidas xurdidas ao longo do programa, axudados dun divertido xogo de roles.

RESULTADOS

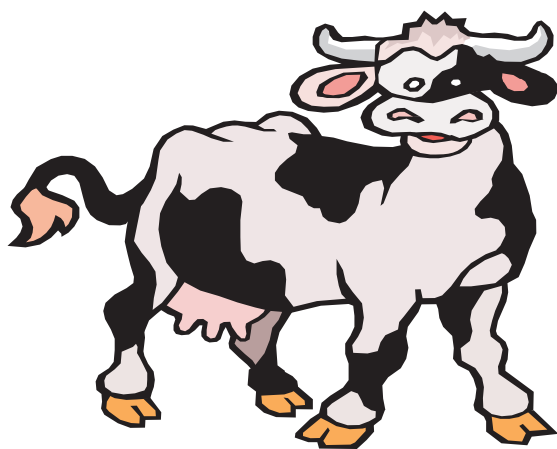
Fogares Verdes acadou os seguintes cambios: instaláronse 291 lámpadas de baixo consumo, apagáronse 131 aparellos que permanecían en "stand by", mercáronse 36 regretas con botón de interrupción tamén para loitar contra o consumo pantasma, adquiríronse 16 electrodomésticos con categoría enerxética alta, instaláronse 115 perlizadores nas billas e 67 redutores de caudal nas duchas, modificáronse 32 cisternas de baño para que gastasen menos auga e 22 fogares comezaron a empregar o caldeiro da auga.

Ademais, os fogares responsabilizáronse de tomar conta dos seus consumos de auga e electricidade, cubrindo unha táboa coas facturacións bimensuais correspondentes. Como obxectivo de partida tiñamos unha redución colectiva do consumo de auga dun 6%-10 % e unha merma das emisións de CO₂ derivadas dos kWh consumidos de electricidade nun 5,2 % (obxectivo compartido cos fundamentos do Protocolo de Quioto).

Comparando os consumos de 2007 cos do mesmo período en 2008, conseguíuse o aforro de 438 m³ de auga e 6029 kWh de electricidade. Obtense, por tanto, unha redución do consumo dun 14,6% en auga e dun 6,4% en electricidade (ver cadro adxunto).

CONSUMOS REXISTRADOS EN 2007 E 2008 E AFORRO ACADADO EN 50 FOGARES DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

	2007	2008	Aforro	
AUGA	3005 m ³	2567 m ³	438 m ³	14,6%
ELECTRICIDADE	94262 kWh	88233 kWh	6029 kWh	6,4%

CARNICERIA ECOLÓXICA

Ecogaliza

*Praza de Abastos nave 7
Loc. 222-223-224 SANTIAGO
654 609 611*

**Tenreira- Porco
Polo - Porco Celta
Hamburguesas Vexetais
TOFU SEITAN LÁCTEOS EMBUTIDOS**